

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL OFICIALIOSIOS LABORATORIJOS, SKIRTOS SU EKOLOGINĖS GAMYBOS KONTROLE LIETUVOJE SUSIJUSIEMS TYRIMAMS ATLIKTI, SKYRIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2022 m. balandžio 12 d. Nr. 3D-252
Vilnius

Atsižvelgdamas į 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007, su visais pakeitimais, įgyvendindamas 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) Nr. 2016/429 ir (ES) Nr. 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. rugsėjo 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2021/2156, 37 straipsnį ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 7.1 papunkčiu,

t v i r t i n u Oficialiosios laboratorijos, skirtos su ekologinės gamybos kontrole Lietuvoje susijusiems tyrimams atlikti, skyrimo tvarkos aprašą (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2022 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. 3D-252

**OFICIALIOSIOS LABORATORIJOS, SKIRTOS SU EKOLOGINĖS GAMYBOS
KONTROLE LIETUVOJE SUSIJUSIEMS TYRIMAMS ATLIKTI, SKYRIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Oficialiosios laboratorijos, skirtos su ekologinės gamybos kontrole Lietuvoje susijusiems tyrimams atlikti, skyrimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato oficialiosios laboratorijos, kuri atliks mėginių, paimtų vykdant Lietuvos kontrolės institucijai VŠĮ „Ekoagros“ (toliau – Lietuvos kontrolės institucija) ekologinės gamybos oficialią kontrolę Lietuvoje ir Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – VATŽŪM) ekologiškų produktų (augalų dauginamosios medžiagos) ženklinimo oficialią kontrolę Lietuvoje, laboratorines analizes, tyrimus bei diagnostinius tyrimus, skyrimo tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-771](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-23, i. k. 2023-22555

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1237 „Dėl reglamento (ES) Nr. 2017/625 įgyvendinimo“ 1.2 papunkčiu ir 2, 1¹, 1² punktais, 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007, su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 2018/848) ir įgyvendinant 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) Nr. 2016/429 ir (ES) Nr. 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB, su paskutiniais

pakeitimais, padarytais 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/1756 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 2017/625), 37 straipsnį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-771](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-23, i. k. 2023-22555

3. Aprašas taikomas:

3.1. Žemės ūkio ministerijai (toliau – ŽŪM);

3.2. kitų Europos Sąjungos valstybių narių oficialiosioms laboratorijoms (toliau – ES oficialioji laboratorija) ir (arba) Lietuvos oficialiosioms laboratorijoms, ketinančioms būti paskirtomis oficialiosiomis laboratorijomis Lietuvoje atlikti Lietuvos kontrolės institucijos, vykdančios ekologinės gamybos oficialią kontrolę Lietuvoje, paimtų mėginių laboratorines analizes, tyrimus bei diagnostinius tyrimus (toliau – oficialioji laboratorija);

3.3. VATŽŪM;

3.4. Lietuvos kontrolės institucijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-771](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-23, i. k. 2023-22555

4. Apraše vartojamos sąvokos yra apibrėžtos Reglamente (ES) Nr. 2017/625 ir Reglamente (ES) Nr. 2018/848.

II SKYRIUS OFICIALIOSIOS LABORATORIJOS SKYRIMO TVARKA

5. ŽŪM, ketinanti organizuoti oficialiosios laboratorijos paskyrimą, anglų ir lietuvių kalbomis parengia ir ŽŪM interneto svetainėje paskelbia pranešimą apie tai, kokią informaciją ir (arba) įrodymus ŽŪM turi pateikti subjektai, norintys tapti oficialiąja laboratorija, ir nurodo ne trumpesnę kaip 14 darbo dienų terminą informacijai ir (arba) įrodymams pateikti.

6. Per šio Aprašo 5 punkte nurodytą terminą ŽŪM, negavusi nei vieno prašymo dėl oficialiosios laboratorijos paskyrimo, gali tiesiogiai kreiptis el. paštu į vieną arba kelias oficialiąsias laboratorijas.

7. Remiantis Reglamento (ES) 2017/625 37 straipsnio 2 dalimi, ŽŪM gali ekologinės gamybos oficialiąja laboratorija Lietuvoje paskirti ES oficialiąją laboratoriją mėginių, paimtų vykdant Lietuvos kontrolės institucijai ekologinės gamybos oficialią kontrolę, laboratorinėms analizėms, tyrimams bei diagnostiniams tyrimams atlikti.

8. ES oficialioji laboratorija, ketinanti ŽŪM Lietuvoje būti paskirta ekologinės gamybos oficialiąja laboratorija dėl mėginių, paimtų vykdant Lietuvos kontrolės institucijai ekologinės gamybos oficialią kontrolę, laboratorinių analizių, tyrimų bei diagnostinių tyrimų atlikimo, turi pateikti anglų arba lietuvių kalba informaciją ir (arba) įrodymus, kad atitinka šias sąlygas:

8.1. kontaktinį asmenį (-is), nurodyma vardą (-us), pavardę (-es), instituciją (-jas), pareigas, el. paštą (-us), į kurį ŽŪM prireikus galėtų kreiptis siekdama atlikti vieną iš šių veiksmų:

8.1.1. įsitikinti, ar ES valstybės narės kompetentingoms institucijoms sudaromos galimybės atlikti Reglamento (ES) 2017/625 39 straipsnio 1 dalyje nurodytą auditą ir patikras;

8.1.2. pavesti ES valstybės narės, kurioje yra ES oficialioji laboratorija, kompetentingoms institucijoms atlikti tokį auditą ir patikras;

8.1.3. pagal poreikį gauti informaciją, kad auditas yra nereikalingas, atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2017/625 37 straipsnio 4 dalies e punkte nurodytą vertinimą, jog ES oficiali laboratorija veikia pagal standartą EN ISO/IEC 17025 ir pagal tą standartą yra akredituota nacionalinės akreditavimo įstaigos, veikiančios pagal 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008, nustatantį akreditavimo reikalavimus ir panaikinantį reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 765/2008);

8.2. dokumento kopiją arba nuorodą į interneto svetainę ar kitokį patvirtinimą, įrodantį, kad ES oficialiąją laboratoriją ES valstybės narės, kurios teritorijoje ji yra, kompetentingos institucijos jau paskyrė ES oficialiąja laboratorija ekologinės gamybos srityje;

8.3. laisvos formos patvirtinimą (pasirašytą oficialiosios laboratorijos direktoriaus arba įgalioto pareigūno):

8.3.1. kad ES oficialioji laboratorija vykdo Aprašo III skyriuje nurodytas užduotis;

8.3.2. Aprašo IV skyriuje nurodytų sąlygų, kuriomis ES oficialioji laboratorija vykdo Aprašo III skyriuje nurodytas užduotis, patvirtinimą;

8.3.3. Aprašo V skyriuje nurodytą tvarką / priemonės efektyviam ir veiksmingam ES oficialiosios laboratorijos ir ŽŪM veiklos koordinavimui ir bendradarbiavimui užtikrinti;

8.4. apibendrintą informaciją apie suteikiamų paslaugų spektrą: metodų skaičių, darbuotojų skaičių, laboratorijų, su kuriomis bendradarbiaujama, tinklą / padalinius ar kt.;

8.5. apibendrintą informaciją apie atliekamus tyrimus ir (arba) metodus, pvz.: maiste, pašaruose, dirvožemyje, augalų dalyse ar kt.;

8.6. informaciją apie tyrimų kokybę ir saugą;

8.7. informaciją, su kuriomis ES oficialiosiomis laboratorijomis atliekant tyrimus ekologinės gamybos srityje bendradarbiaujama, ar turi pagrindinę ES oficialioji laboratorija padalinių.

9. Lietuvos oficialioji laboratorija, ketinanti ŽŪM Lietuvoje būti paskirta ekologinės gamybos oficialiąja laboratorija dėl mėginių, paimtų vykdant Lietuvos kontrolės institucijai ekologinės gamybos oficialią kontrolę, laboratorinių analizių, tyrimų bei diagnostinių tyrimų atlikimo, turi pateikti lietuvių kalba:

9.1. laisvos formos prašymą dėl šio Aprašo 5 punkte nurodyto paskyrimo;

9.2. informaciją ir (arba) įrodymus, kad atitinka Reglamento (ES) 2017/625 37 straipsnio 4 dalyje nurodytas sąlygas;

9.3. informaciją ir (arba) įrodymus, kad akreditavimo aprėptis (kaip nurodyta Reglamento (ES) 2017/625 37 straipsnio 5 dalyje) apima atliekamus laboratorinės analizės, tyrimo ar diagnostinio tyrimo metodus maiste, pašaruose, dirvožemyje, įvairiose augalų dalyse (pvz.: stiebe, lapuose, ražienose ir kt.);

9.4. patvirtinimą (pasirašytą oficialiosios laboratorijos vadovo arba kito įgalioto asmens), kad:

9.4.1. oficialioji laboratorija vykdo Aprašo III skyriuje nurodytas užduotis;

9.4.2. oficialioji laboratorija vykdo Aprašo III skyriuje nurodytas užduotis laikydamasi IV skyriuje nurodytų sąlygų;

9.4.3. imsis Aprašo V skyriuje nurodytų priemonių efektyviam ir veiksmingam oficialiosios laboratorijos ir ŽŪM veiklos koordinavimui ir bendradarbiavimui užtikrinti.

10. Gautą iš oficialiosios laboratorijos informaciją ir (arba) įrodymus vertina žemės ūkio ministro įsakymu patvirtinta komisija (toliau – Komisija) ir teikia rekomendacijas žemės ūkio ministrui dėl oficialiosios laboratorijos paskyrimo arba nepaskyrimo.

11. Jeigu Komisija priima sprendimą, jog:

11.1. visa informacija ir (arba) įrodymai pateikti – žemės ūkio ministrui teikiamas siūlymas konkrečią oficialiąją laboratoriją paskirti atskiru žemės ūkio ministro įsakymu Lietuvos kontrolės institucijai vykdant ekologinės gamybos oficialią kontrolę Lietuvoje laboratorinėms analizėms, tyrimams bei diagnostiniams tyrimams atlikti; apie paskyrimą ŽŪM informuoja oficialiąją laboratoriją ir Lietuvos kontrolės instituciją;

11.2. ne visa informacija ir (arba) įrodymai pateikti – Komisija paprašo oficialiosios laboratorijos per 7 darbo dienas pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) įrodymus. Kai visa informacija ir (arba) įrodymai pateikiami, atliekami šio Aprašo 11.1 papunktyje nurodyti veiksmai;

11.3. jeigu pagal pateiktą informaciją ir (arba) įrodymus, oficialioji laboratorija neatitinka Apraše nurodytų teisės aktų reikalavimų, Komisija teikia siūlymą žemės ūkio ministrui priimti sprendimą nepaskirti šio subjekto oficialiąją laboratoriją vykdyti Lietuvos kontrolės institucijai ekologinės gamybos oficialią kontrolę Lietuvoje, atlikti laboratorinių analizių, tyrimų bei diagnostinių tyrimų bei apie tai ŽŪM informuoja oficialiąją laboratoriją ir Lietuvos kontrolės instituciją.

III SKYRIUS

UŽDUOTYS, KURIAS VYKDO OFICIALIOJI LABORATORIJA

12. Užduotys, kurias laboratorija vykdo kaip oficialioji laboratorija:

12.1. mėginių (įskaitant mėginius antrajai eksperto nuomonei ir arbitražo mėginius) paruošimas, laboratorinių analizių, tyrimų bei diagnostinių tyrimų atlikimas ir saugojimas;

12.2. nuomonių reiškimas ir tyrimų rezultatų interpretavimas;

12.3. Aprašo 12.1 ir 12.2 papunkčiuose nurodytos užduotys atliekamos veikiant pagal standartą EN ISO/IEC 17025 ir pagal šį standartą laboratorija yra akredituota nacionalinės akreditavimo įstaigos, veikiančios pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008.

IV SKYRIUS VYKDOMŲ UŽDUOČIŲ SĄLYGOS

13. Oficialioji laboratorija laikosi Reglamente (ES) Nr. 2017/625 oficialioms laboratorijoms nustatytų reikalavimų ir įsipareigojimų, įskaitant, bet neapsiribojant Reglamento (ES) Nr. 2017/625 37 straipsnio 2, 4 ir 5 dalimis bei 38 straipsniu.

14. Oficialioji laboratorija naudoja laboratorinių analizių, tyrimų ir diagnostinių tyrimų metodus laikydamasi Reglamento (ES) Nr. 2017/625 34 straipsnio reikalavimų.

V SKYRIUS PRIEMONĖS VEIKSMINGAM IR EFEKTYVIAM KOORDINAVIMUI IR BENDRADARBIAVIMUI UŽTIKRINTI

15. ŽŪM, remdamasi Aprašo 8.1.1 ir 8.1.2 papunkčiais, gali atlikti / pavesti ES oficialios laboratorijos auditą pagal Reglamento (ES) Nr. 2017/625 39 straipsnio 1 dalį, kad patikrintų, ar oficialioji laboratorija atitinka paskyrimo ir Reglamento (ES) Nr. 2017/625 reikalavimus. Tokio audito metu ES oficialioji laboratorija bendradarbiauja.

16. Jei pasikeičia suteiktos akreditacijos apimtis, t. y. akreditavimo pažymėjimo priedas (pagal standartą EN ISO/IEC 17025), arba atsiranda kitų svarbių pasikeitimų (pvz., oficialiosios centrinės laboratorijos padalinių sujungimas ir (ar) naujų padalinių patvirtinimas laboratorinėms analizėms, tyrimams bei diagnostiniams tyrimams atlikti ekologinės gamybos srityje), oficialioji laboratorija nedelsdama praneša ŽŪM apie padarytus pakeitimus, kuriuos vertina Aprašo 10 punkte nurodyta Komisija ir teikia rekomendacijas žemės ūkio ministrui dėl paskirtos centrinės oficialiosios laboratorijos ir (ar) jos padalinių informacijos atnaujinimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-771](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-23, i. k. 2023-22555

17. ŽŪM paprašius, oficialioji laboratorija pateikia akreditavimo įstaigos atitikties standartui EN ISO/IEC 17025 įvertinimo ataskaitas ir tarplaboratorinių palyginimų ataskaitas.

18. Oficialioji laboratorija apie nepatenkinamą laboratorinio tyrimo mėginio, paimto oficialios kontrolės tikslais, rezultatą praneša nepagrįstai nedelsdama.

VI SKYRIUS KITOS NUOSTATOS

19. Oficialiosios laboratorijos paskyrimas galioja neribotą laikotarpį, tačiau iki tol, kol ŽŪM gauna informaciją, kad baigėsi laikotarpis, kuriam oficialiajai laboratorijai buvo suteiktas akreditacijos pažymėjimas pagal standartą EN ISO/IEC 17025, arba kad akreditavimo įstaiga sustabdė akreditacijos pažymėjimo galiojimą arba panaikino jo galiojimą – tokiu atveju ŽŪM nedelsdama panaikina oficialiosios laboratorijos paskyrimą, atliktą žemės ūkio ministro įsakymu.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-771](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-23, i. k. 2023-22555

Dėl žemės ūkio ministro 2022 m. balandžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-252 „Dėl Oficialiosios laboratorijos, skirtos su ekologinės gamybos kontrole Lietuvoje susijusiems tyrimams atlikti, skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo